

Αδ. Alain Delorme

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ

Στις γραμμές που ακολουθούν δίνεται μια σύντομη επισκόπηση της ζωής των πέντε Αδελφών, οι οποίοι επελέγησαν ανάμεσα στους πρώτους μαθητές του Αγίου Μαρκελίνου Champagnat για να παρουσιασθούν στους εκπαιδευτές του 21^{ου}, διακόσια χρόνια μετά την ίδρυση του Τάγματος. Μια ευρύτερη πληροφόρηση θα ήταν αναμφίβολα χρήσιμη αλλά θα υπερέβαινε τα όρια που επιβάλλει η παρούσα παρουσίαση. Θα είναι εύκολο να βρεθούν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία στο βιβλίο που εκδόθηκε το 2009 με τίτλο «ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΣ ΑΔΕΛΦΟΙ, εξαιρετικοί σύντροφοι του Μαρκελίνου» και διατίθεται στη Γραμματεία της Επαρχίας, οδός Inkermann, 69006 Λυών.

FRÈRE FRANÇOIS (GABRIEL RIVAT)

Είναι ο 6^{ος} Αδελφός που έγινε δεκτός από τον Μαρκελίνο Champagnat, βοηθό πρεσβυτέρου (βικάριο) στο La Valla, στις 6 Μαΐου 1818. Ο Gabriel είναι ένα παιδί δέκα ετών (γεννήθηκε στις 12 Μαρτίου 1808), που η μητέρα του Françoise εμπιστεύεται στον νεαρό ιερέα με τα ακόλουθα λόγια: «Πάρτε αυτό το παιδί και κάντε το αυτό που θέλετε: ανήκει στην Παναγία, στην οποία το πρόσφερα και το αφιέρωσα πολλές φορές». Ο Μαρκελίνος αναλαμβάνει την εκπαίδευση και τη μόρφωση αυτού του παιδιού, του οποίου παρατήρησε την αγνότητα και την κατανόηση. Του προτείνει να του διδάξει τη λατινική γλώσσα με την προοπτική της χειροτονίας του ως ιερέα. Αλλά το παιδί ζητάει να γίνει Αδελφός και ενδύεται το ράσο στις 8 Σεπτεμβρίου 1819. Πολύ σύντομα, στα δωδεκάμισι χρόνια της ηλικίας του, αρχίζει την αποστολή του ως κατηχητής - δάσκαλος. Από τον Ιανουάριο 1821 μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει στα παιδιά του Marlihes, στο πρώτο σχολείο που άνοιξε ο Μαρκελίνος στη γενέτειρα ενορία του. Συμμετέχει στην κατασκευή της Notre - Dame de l'Hermitage στα 1824 και, στις 11 Οκτωβρίου 1826, δίνει εκεί με χαρά την αιώνια ομολογία πίστεως. Είναι δεκαοκτώ ετών. Έκτοτε, διαμένει εκεί. Ως υπεύθυνος καταρχάς των σπουδών στο Δοκίμιο αποκτά στέρεες γνώσεις σε διάφορα μαθήματα χάρη στην αγάπη του για τη μελέτη και την εργατικότητα του. Επιμορφώνεται επίσης ως νοσοκόμος και φροντίζει τους Αδελφούς με βάση φυτά που καλλιεργεί στον κήπο του. Ο Πατέρας Champagnat τον κάνει γραμματέα του και του εμπιστεύεται τη διεύθυνση του σπιτιού, όταν πρέπει να απουσιάσει για πολλούς μήνες στο Παρίσι το 1838. Στις 12 Οκτωβρίου 1839, ο Frère François εκλέγεται από τους Αδελφούς (με 87 θετικές ψήφους στις 92) για να διαδεχθεί τον Ιδρυτή που πεθαίνει στις 6 Ιουνίου 1840. Τότε ήταν τριάντα ενός ετών.

Ο Frère François θα προσπαθήσει να είναι «το ζωντανό αντίγραφο του Μαρκελίνου» στη διάρκεια των είκοσι ετών που διευθύνει το Τάγμα. Όταν μετά από αυτή τη θητεία υποβάλλει την παραίτησή του για λόγους υγείας το 1860, το Τάγμα έχει γνωρίσει μια αξιόλογη ανάπτυξη. Όταν πέθανε ο Ιδρυτής, το Τάγμα αριθμούσε 280 Αδελφούς, από τους οποίους οι 180 πρόσφεραν τη χριστιανική εκπαίδευση σε 48 σχολεία. Στα 1860, υπήρχαν πάνω από 2000 Αδελφοί, από τους οποίους 1445 δίδασκαν σε 379 σχολεία, στο Βέλγιο, στη Σκωτία, στην Αγγλία και αλλού. Όταν αποσύρθηκε στη Notre - Dame de l'Hermitage, είναι «ο παππούς» που επαγρυπνεί στη λειψανοθήκη του Πατέρα Champagnat. Πεθαίνει εκεί στις 22 Ιανουαρίου 1881, σε ηλικία 73 ετών. Οι άνθρωποι της περιοχής λένε αυθόρμητα: «Ο Άγιος πέθανε». Η διαδικασία ανακήρυξής του σε Όσιο είναι σε εξέλιξη.

Στις εγκυκλίους που απευθύνει στους Αδελφούς, πολλές φορές μέσα στη χρονιά, ο Frère François προσπαθεί να συνεχίσει τη διαρκή επιμόρφωση, όπως την είχε εφαρμόσει ο Ιδρυτής, κυρίως στη διάρκεια των θερινών διακοπών, κατά τις οποίες συγκέντρωνε τους Αδελφούς στη

Notre – Dame de l’Hermitage. Για παράδειγμα, στην εγκύκλιό του στις 15 Ιανουαρίου 1841 γράφει τα ακόλουθα: «Κάθε χρόνο, θα υπάρχουν τρεις Διαλέξεις στα αντικείμενα της εκπαίδευσης που έχουν ορίσει οι Ανώτεροι, δύο στα σχολεία και μια στο δικό μας Σπίτι (Maison – Mère). Αυτή η τελευταία θα αποτελεί κανονικά μια ανακεφαλαίωση των δύο άλλων». Όλα έχουν προβλεφθεί στις λεπτομέρειές τους: εναρκτήρια προσευχή, διάρκεια, προσευχή λήξης και πρακτικά της Διάλεξης (Εγκ. Τομ. Ι, σελ. 48 -49). Κατά τη διάρκεια της θητείας του ως Γενικού Ηγουμένου δημοσιεύθηκε ο «Οδηγός των Σχολείων», που παρουσιάζει τις γενικές γραμμές της Μαριανής παιδαγωγικής και της εφαρμογής της στην πράξη. Τυπώθηκε το 1853 και γνώρισε πολλές επανεκδόσεις. Η χρήση του στα Μαριανά Σχολεία διήρκεσε μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα.

Υ.Γ. Σε όποιον θα ήθελε να γνωρίσει βαθύτερα τη ζωή του Frère François, συστήνουμε τη μελέτη του πονήματος του Frère Gabriel Michel με τίτλο «Frère François, Gabriel Rivat, 60 χρόνια Μαριανής Ιστορίας», που δημοσιεύθηκε στα 1996, με καλή ιστορική τεκμηρίωση και εύκολη ανάγνωση. Διατίθεται στη Γραμματεία της Επαρχίας (στη διεύθυνση που προαναφέρθηκε).

FRÈRE JEAN – PIERRE (JEAN-PIERRE MARTINOL)

Η ζωή του Frère Jean – Pierre είναι ενδιαφέρουσα από πολλές απόψεις. Γεννημένος στη Burdignes (Loire) στις 26 Ιουλίου 1793, παιδί αγροτικής οικογένειας, νιώθει έλξη για τη θρησκευτική ζωή αλλά δεν έχει την ευκαιρία να πραγματοποιήσει την επιθυμία του, διότι δεν έχει λάβει μόρφωση και δεν έχει δει ιερωμένο οποιουδήποτε είδους. Ανακαλύπτει τους Αδελφούς μας πηγαίνοντας στο Saint-Sauveur-en Rue για μια οικογενειακή υπόθεση. Οι Αδελφοί οδηγούσαν τους μαθητές στους στη Θεία Λειτουργία και ο Jean – Pierre ένιωσε θαυμασμό γι’ αυτή τη γραμμή των παιδιών. Μετά τη Λειτουργία ζητάει να μιλήσει στον Διευθυντή και του δηλώνει την επιθυμία του να γίνει μοναχός. Εκείνος αντιλαμβάνεται το ποιόν αυτού του νέου και τον οδηγεί στο La Valla. Βρισκόμαστε πιθανόν στο 1821, ένα χρόνο μετά το άνοιγμα του σχολείου. Ο Jean – Pierre. Ήταν είκοσι οκτώ ετών.

Στο La Valla, ο Ιδρυτής, γοητευμένος από την ταπεινότητα και το πνεύμα του, τον περιβάλλει με τόση στοργή, όπως γράφει ο βιογράφος του Frère Jean-Baptiste, ώστε θέλησε να του δώσει ο ίδιος τις πρώτες αρχές της θρησκευτικής ζωής και τις απαραίτητες γνώσεις για έναν Αδελφό – Δάσκαλο. Ο νεαρός υποψήφιος πήγαινε λοιπόν πολλές φορές την ημέρα στο δωμάτιο του σεβαστού Πατέρα, για να διαβάσει τα μαθήματά του και να του διατυπώσει τις απορίες του. Μέσα σε λίγο καιρό μπόρεσε να διδάξει σε τάξη και επελέγη για να πάει να ιδρύσει το σχολείο του Boulieu, κοντά στο Annonay, στην Επισκοπή του Viviers, όχι μακριά από τη γενέτειρά του.

Ο Frère Jean – Pierre πήγε εκεί γύρω στην Ημέρα των Αγίων Πάντων του 1823. Άνοιξε το σχολείο στις 2 Νοεμβρίου και σύντομα γέμισε με παιδιά. Με την ευσέβεια και τον ευπροσήγορο χαρακτήρα του κέρδισε την εκτίμηση όλου του κόσμου. Κατά την περίοδο των πνευματικών ασκήσεων το 1824, προαισθάνθηκε τον θάνατό του και το αποκάλυψε στον Πατέρα Champagnat. Πράγματι, πέθανε στις 29 Μαρτίου 1825. Στο άκουσμα του θανάτου του, ο Σεβαστός Πατέρας δάκρυσε και είπε με δυνατή φωνή: «Ο Καλός Θεός έκανε καλή επιλογή · ο πρώτος που πήρε ανάμεσά μας είναι ένας Άγιος και είναι ακριβώς αυτό που μας χρειάζεται για να μας δείξει το δρόμο».

Στη βιογραφία του Μαρκελλίνου Champagnat ο ίδιος ο Frère Jean-Baptiste γράφει: «Το σχολείο του Boulieu είχε τόσα πολλά παιδιά, που ο Διευθυντής του Frère Jean – Pierre καταβλήθηκε από τους μόχθους και πέθανε, θύμα του ζήλου και της αφοσίωσής του. Τον αγαπούσαν τόσο πολύ τα παιδιά, ώστε οι γονείς ενός παιδιού, που πέθανε την ίδια ημέρα με εκείνον, ζήτησαν με επιμονή να ταφεί στο ίδιο μνήμα με τον καλό του δάσκαλο» (Βίος, έκδοση 1989, σελ. 112 /113). Πώς να μη συγκινηθεί κανείς από αυτό το περιστατικό που θυμίζει τα Fioretti του Αγίου Φραγκίσκου της Ασίζης και που αποκαλύπτει την καλοσύνη του δασκάλου αλλά και των γονέων, των οποίων το εκπληκτικό αίτημα έδειχνε την ευγνωμοσύνη μέσα στην απελπισία τους.

Σε ένα άλλο βιβλίο, ο Frère Jean-Baptiste διηγείται μια ιστορία που δείχνει το οικογενειακό πνεύμα του Frère Jean - Pierre. «Ο Jean - Pierre Martinol, διευθυντής στο Boullieu, επισκέφθηκε το La Valla στα 1824. Την επομένη, τη στιγμή που αναχωρούσε τα χαράματα, του είπε ο Σεβαστός Πατέρας: «Εφόσον ο Αδελφός μάγειρας δεν έχει σηκωθεί, πάρτε αυτόν το κουλούρι, που είναι ο ευλογημένος άρτος που μου έδωσαν στην Κυριακάτικη Λειτουργία - μπορείτε να τον φάτε στο δρόμο σαν πρόγευμα». «Όχι, Πάτερ, απάντησε ο Αδελφός, θα τον δώσω στους Αδελφούς μου και θα τον φάμε μαζί με μεγάλη ευχαρίστηση, γιατί ό, τι προέρχεται από εσάς ή από το σπίτι μας στο La Valla είναι για μας γλυκό, ευπρόσδεκτο και μας κάνει τόσο καλό». Γοητευμένος από τέτοια συναισθήματα, ο Σεβαστός Πατέρας είπε: «Αγαπητέ μου Αδελφέ, μιλώντας έτσι με κάνετε να κλαίω από χαρά - είναι ακριβώς αυτό το οικογενειακό πνεύμα που πρέπει να διακατέχει και να εμψυχώνει όλους τους Αδελφούς της Παναγίας ...».

Η σύντομη ζωή του Frère Jean - Pierre Martinol μαρτυρεί για τις αρετές του ως μοναχού και δασκάλου, καθώς και για το χάρισμα του Ιδρυτή που μπόρεσε να μορφώσει αυτόν τον νεαρό άνδρα, μέσα σε λίγους μήνες, για να τον κάνει ικανό δάσκαλο και έναν άγιο Αδελφό της Παναγίας, που ο ίδιος κήρυξε Όσιο. Ο Frère Jean - Pierre δεν είναι άραγε ένας σταθερός θεμέλιος λίθος για τη Notre - Dame de l'Hermitage, που κατασκευαζόταν εκείνη τη χρονιά;

FRÈRE STANISLAS (CLAUDE FAYOL)

Αυτός ο Αδελφός υπήρξε «ένας θησαυρός» για το Τάγμα, όπως το σημείωνε ο εφημέριος του Saint-Médard (Loire) στην επιστολή που ο Claude Fayol παρέδιδε στο Μαρκελλίνο Champagnat κατά την άφιξή του στο La Valla τον Φεβρουάριο 1822. Το Δοκίμιο του νέου Τάγματος ήταν άδειο εδώ και πολλούς μήνες και ο Ιδρυτής ikέτευε την Παρθένο Μαρία, την «τακτική Βοηθό του», να του στείλει υποψήφιους Αδελφούς. Της έλεγε: «Αν δεν μας βοηθήσετε, θα σβήσουμε όπως η λάμπα που δεν έχει πια λάδι». Η άφιξη του νεαρού Claude Fayol υπήρξε μια πρώτη ανταπόκριση της Παναγίας στην εμπιστοσύνη του Ιδρυτή.

Στην επιστολή ο εφημέριος έγραφε: «Ο φέρων την παρούσα επιστολή είναι ένας καλός και ευσεβής νέος που επιθυμεί να αποσυρθεί από τα εγκόσμια. Δεν έχει μεγάλη μόρφωση, αλλά είναι έξυπνος και μπορεί να διαπαιδαγωγηθεί. Για να σας πω με δυό λόγια όλη τη σκέψη μου επί του θέματος, τον θεωρώ κατάλληλο για όλα και είμαι πεπεισμένος ότι θα είναι ένας αληθινός θησαυρός για το σπίτι σας». Η υποδειγματική συμπεριφορά και η ευσεβής ζωή του Claude Fayol στη διάρκεια των τριάντα τριών ετών που έζησε στο Τάγμα, επιβεβαίωσαν πλήρως αυτή τη μαρτυρία και αυτόν τον έπαινο του εφημέριου.

Ο Claude ήταν είκοσι δύο ετών όταν ήλθε στο La Valla. Ο Πατέρας Champagnat κατάλαβε την εξαιρετική αξία του νεαρού άνδρα, ο οποίος έγινε πολύ γρήγορα το δεξί του χέρι και ο άνθρωπος της εμπιστοσύνης του, σύμφωνα με τα λόγια του Frère Sylvestre που τον γνώρισε καλά. Από την πλευρά του, ο Frère Jean-Baptiste γράφει: «Ο Frère Stanislas είχε όλες τις αρετές μιας ωραίας ψυχής, μιας εκλεκτής ψυχής: ορθή κρίση, ευπρέπεια, γενναιόδωρη καρδιά, τρυφερή και ευαίσθητη, χαρακτήρα ανοικτό, προσηνή και συγκρατημένο, θέληση ισχυρή και συγχρόνως υπάκουη, συνείδηση σταθερή και με σεβασμό στα θεία, σπάνια συμπεριφορά, ιδιαίτερο ταλέντο να συναναστρέφεται τους ανθρώπους: όλες αυτές οι βαθιές πτυχές της προσωπικότητάς του εξυψώνονταν και στολίζονταν από μια σταθερή ευσέβεια και από όλες τις αρετές που διακρίνουν τον καλό μοναχό». Αυτός ο θερμός έπαινος προέρχεται από κάποιον που ήλθε στο La Valla τον Μάρτιο 1822. Ήταν ο Frère Stanislas που συνόδευσε τον Μαρκελλίνο τον Φεβρουάριο 1823 κατά την επίσκεψή του στον νέο Αδελφό Jean-Baptiste που ήταν βαριά άρρωστος στο Bourg-Argental. Κατά την επιστροφή τους, χάθηκαν μέσα στη νύχτα και στο χιόνι και σώθηκαν μόνο χάρη στην επέμβαση της Παναγίας.

«Μετά τη φοίτησή του στο Δοκίμιο, ο Σεβαστός Πατέρας τον όρισε για κάποια θέση, καθώς πίστευε ότι επιθυμούσε τη διδασκαλία. Αλλά ένιωσε ευχάριστη έκπληξη όταν ο Frère Stanislas τού ζήτησε τη χάρη να παραμείνει κοντά του για να τον υπηρετεί και να φροντίζει τις καθημερινές ανάγκες του σπιτιού. Συγκατατέθηκε στο αίτημά του με πολύ μεγάλη

ευχαρίστηση, καθώς τότε δεν είχε κανέναν που θα μπορούσε να του αναθέσει τη φροντίδα για τις εγκόσμιες υποθέσεις. Ο Αδελφός επιδόθηκε σε αυτή την ασχολία με απαρράμιλλο ζήλο και αφοσίωση. Μπορούσε τα πάντα και πετύχαινε στα πάντα. Δεν υπήρχε Αδελφός να υποφέρει και κανένας να αντιμετωπίζει οποιαδήποτε ανάγκη που να μην το μαντέψει η καλοσύνη του Αδελφού και να έλθει να τον βοηθήσει».

«Είναι αυτός και σχεδόν μόνον αυτός που φρόντισε τον Μαρκελλίνο κατά τη διάρκεια της βαριάς αρρώστιας του στα τέλη του 1825. Πέρασε κοντά έξι εβδομάδες στο προσκέφαλό του και χάρη στις συνεχείς φροντίδες του, που του πρόσφερε με μια χωρίς όρια αφοσίωση και μια σπάνια οξύνοια, οφείλει ο Σεβαστός Πατέρας την επιβίωση και την ανάρρωσή του».

«Ο Frère Stanislas υπήρξε ένας θησαυρός για το Τάγμα χάρη στις υπηρεσίες που του πρόσφερε. Την εποχή της ένταξής του σε αυτό, το Τάγμα αναπτύχθηκε και, κατά συνέπεια, αντιμετώπιζε μεγάλες ανάγκες. Η κοινότητα στερείτο πόρων. Απέσπασε την άδεια να αναζητήσει πόρους και ρίχτηκε στον αγώνα. Η μετριοφροσύνη του, η απλότητά του, η ταπεινότητα, η ευγένεια, η γνώση και αυτή η υπερβολική διακριτικότητα που κατηύθυνε όλα του τα διαβήματα, όλους τους λόγους του, τον έκαναν να κερδίσει γρήγορα την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη όλου του κόσμου. Άρεσε σε όλους να τον βλέπουν και να του δίνουν. Είναι πραγματικό γεγονός ότι εξασφάλισε στο Τάγμα μεγάλη βοήθεια και αξιόλογες δωρεές». Και ο Frère Jean-Baptiste συνεχίζει το εγκώμιο του Frère Stanislas επαναλαμβάνοντας τα λόγια του Γενικού Ηγουμένου Frère François στην εγκύκλιό του της 26^{ης} Φεβρουαρίου 1854, μετά τον θάνατο του Αδελφού: «Κανείς δεν μπορούσε να αμυνθεί απέναντι στη φυσική ευγλωττία που του έδινε η αρετή του και η αγάπη του για το Τάγμα».

Υπογραμμίζει στη συνέχεια ότι ο υπήρξε ένας θησαυρός για το Τάγμα χάρη στις κλήσεις που πρόσφερε ή ενίσχυσε. «Πόσοι και πόσοι Αδελφοί, πόσοι υποψήφιοι οφείλουν το ότι ξεπέρασαν τις πρώτες δυσκολίες του Δοκιμίου στις συμβουλές του και στα θερμά λόγια ενθάρρυνσης! Ποιος θα πει πόσους συγκράτησε στην κλήση τους! Περνούσε τακτικά τα διαλείμματά του μαζί τους υποψήφιους Αδελφούς, μαζί με τους νέους Αδελφούς, και ήξερε πάντα να βρίσκεται στη συντροφιά εκείνων που κλονίζονταν και χρειάζονταν τη βοήθειά του ...». Μπορούμε να βεβαιώσουμε ότι ο Πατέρας Champagnat τού είχε εμπιστευθεί το «Υπουργείο της Ενθάρρυνσης» στο πλευρό των νέων.

Σύμφωνα με τον Frère Avit, «ο M. Antoine Thiollière, Αρχηγός των σιδηρουργών στο Saint-Chamond και μεγάλος ευεργέτης του Τάγματος, ζήτησε από τον Πατέρα Champagnat να του στείλει τον καλό Frère Stanislas, με τον οποίο ήθελε να συζητήσει». Ο Πατέρας Champagnat του έστειλε τον Αδελφό με την ακόλουθη σύντομη ανακοίνωση: «Κύριε, σας στέλνουμε τον φέροντα Αδελφό, σύμφωνα με τη φιλική σας πρόσκληση, με την ακόλουθη δήλωση: *«Συνδεόμαστε, εάν συμφωνείτε, με εσάς και την οικογένειά σας, με έναν ιδιαίτερο τρόπο σε κοινότητα του καλού και των καλών έργων που γίνονται και που μπορούν να γίνουν στη συνέχεια. Συγχωρήστε μου αυτή την ελευθερία και ευαρεστηθείτε να με πιστέψετε με σεβασμό, ο πολύ ταπεινός και υπάκουος υπηρέτης σας ...»* (Champagnat, Επιστολές, έγγραφο 85, σελ. 199). Σε αυτή τη σύντομη επιστολή μπορούμε να δούμε την επιθυμία του Ιδρυτή να συνδέσει τους Αδελφούς με την οικογένεια αυτού του γενναιόδωρου δωρητή, για να θέσει από κοινού τα καλά τους έργα. Αυτή η σελίδα είναι πολύ ενδιαφέρουσα σήμερα που οι Λαϊκοί αναζητούν μια πιο στενή συνεργασία με τους Αδελφούς.

FRERE LAURENT (JEAN-CLAUDE AUDRAS)

Ο Frère Laurent είναι ο 3ος Αδελφός που προσήλθε στο Τάγμα, στις 24 Δεκεμβρίου 1818. Γεννημένος στις 4 Μαΐου 1793 στον οικισμό του Péorey, στο La Valla, ήταν ο μεγαλύτερος αδελφός του Jean-Baptiste (Frère Louis), που γεννήθηκε στα 1802 και υπήρξε ο ένας από τους δύο πρώτους Αδελφούς. Εξάλλου, με την ευκαιρία της επίσκεψής του στο Δοκίμιο για να παραλάβει –εξ ονόματος των γονέων του – τον αδελφό του για να βοηθήσει στις αγροτικές εργασίες, ο Ιδρυτής «τον άρπαξε» την άνοιξη του 1818. Στη βιογραφία του Πατέρα Champagnat, ο Frère Jean-Baptiste αναφέρει τον διάλογό του με τον επισκέπτη.

«Προσεγγίζοντάς τον με γελαστό ύφος, του είπε με εκείνο τον αποφασιστικό τόνο που τον είχε από τη φύση του: «Επιθυμείτε επομένως να παραλάβετε τον αδελφό σας; - Ναι, Κύριε Αββά · οι γονείς μου μου έχουν δώσει την εντολή να τον οδηγήσω στο σπίτι. - Αντί να συμμερισθείτε τις απόψεις των γονέων σας, θα κάνατε πολύ καλύτερα να έλθετε εσείς ο ίδιος εδώ - Τι θα με κάνατε, Κύριε; -έναν καλό Αδελφό, έναν καλό μοναχό. - Ω! Κύριε, είμαι πολύ άξεστος για να γίνω μοναχός, δεν είμαι καλός παρά μόνο για δουλεύω τη γη. -Ελάτε, ελάτε, μη μιλάτε τόσο άσχημα για σας: είναι κιόλας πολύ καλό να δουλεύετε καλά τη γη · ελάτε σε μας, είμαι βέβαιος ότι θα κάνω κάτι με εσάς. -Αλλά, Κύριε Αββά, είμαι πολύ κακό υποκείμενο για να γίνω μοναχός.- Όχι, όχι, σας γνωρίζω · δεν είστε ένα κακό υποκείμενο, είστε ένα καλό παιδί. Σας απαντώ ότι, εάν έλθετε, δεν θα λυπηθείτε καθόλου και θα κάνετε καλό.- Με κάνετε να το θέλω · αλλά θα με κοροϊδεύουν όταν μάθουν ότι είμαι εδώ για να γίνω Αδελφός. - Αφήστε τους ανθρώπους να σας κοροϊδεύουν όσο θέλουν ... Πηγαίνετε να πείτε στους γονείς σας ότι θέλετε να έλθετε εδώ μαζί με τον αδελφό σας» (Βίος, έκδοση 1989, σελ. 66-67). Και έτσι ο Jean-Claude Audras εισήλθε στο Δοκίμιο την παραμονή των Χριστουγέννων.

Ήταν ένα θαυμάσιο δώρο που δεχόταν ο Μαρκελλίνος στο πρόσωπο του Frère Laurent. Μπορούμε να σημειώσουμε την ακρίβεια της εκτίμησης του Ιδρυτή για το ποιόν αυτού του νέου άνδρα, που ήταν νεότερός του κατά τέσσερα χρόνια. Μέσα σε λίγους μήνες, θα τον κάνει κατηχητή παθιασμένο με την αποστολή του. Από το φθινόπωρο 1819, ανέβαινε στον οικισμό του Bessat, στα 1200 μέτρα υψόμετρο, για να κάνει κατήχηση στα παιδιά και στους ενήλικες, έμενε στον ..., γύριζε στο La Valla, τις Πέμπτες, για να ξαναέλθει σε επαφή με την κοινότητα και να ξανακάνει τις εβδομαδιαίες προμήθειες σε τυρί και ψωμί. Ήταν πολύ ευτυχημένος με τη δουλειά του, όπως μαρτυρεί ένας διάλογος με τον Μαρκελλίνο (Βίος, έκδοση 1989, σελ. 83-84). Στο έργο *Βιογραφίες Μερικών Αδελφών (1868)* ο Frère Jean-Baptiste γράφει: «Το γνώρισμα του Frère Laurent Audras ήταν ο ζήλος για τη μόρφωση και τον εξαγιασμό των μικρών παιδιών. Αυτός ο ζήλος ήταν σ' εκείνον ένα αληθινό πάθος ή μάλλον μια ευγενής αρετή, που δεν του άφηνε ούτε μια στιγμή ανάπαυσης. Απασχόληση σε όλη του ζωή υπήρξε το να κάνει κατήχηση και να μαθαίνει τις προσευχές στα παιδιά.... Λίγο καιρό πριν πεθάνει, παρόλο που τον είχαν καταβάλει οι ασθένειες, ζητούσε ακόμα να διασχίζει την ύπαιθρο, ακόμα και να πηγαίνει στις εξωτερικές αποστολές, για να διδάξει τους αμαθείς και για να μάθει σε τόσα φτωχά παιδιά (αυτά ήταν τα λόγια του) να γνωρίσουν, να αγαπούν και να υπηρετούν τον Ιησού, που σταυρώθηκε για τη σωτηρία τους».

Ο Frère Laurent αντικαθιστά τον αδελφό του Frère Jean-Baptiste (Frère Louis) στο σχολείο του Marlihes το 1820. Ο Frère Avit σημειώνει στα Χρονικά: «Ο ζήλος του Frère Laurent για την κατήχηση των παιδιών συνεχίστηκε εδώ, όπως και αλλού. Με ένα κουδουνάκι στο χέρι, πήγαινε κάθε Κυριακή να συγκεντρώσει τα παιδιά των απομακρυσμένων οικισμών και ένιωθε την πιο μεγάλη ευχαρίστηση να τα μορφώνει στη θρησκεία. Ωστόσο, υπό τη διεύθυνσή του και ως συνέπεια της υπερβολικής του καλοσύνης, η πειθαρχία χαλάρωσε και ο αριθμός των παιδιών του σχολείου μειώθηκε σημαντικά». (Ευρετήριο των Επιστολών, Ρώμη 1987, σελ. 316). Στα 1822, ο Πατέρας Champagnat τον στέλνει ως Διευθυντή του σχολείου του Tarentaise και γράφει στον Frère Jean-Marie Granjon την 1^η Δεκεμβρίου 1823: «Τα παιδιά λένε ότι ο Frère Laurent ήταν καλό παιδί...» (Επιστολές, έγγραφο 1, σελ. 29). Ο Αδελφός μας Laurent ένιωθε πιο άνετα ως κατηχητής παρά ως δάσκαλος. Θα συνεχίσει όμως να διδάσκει μέχρι το 1848, οπότε αποσύρεται στη Notre-Dame de l'Hermitage.

Εκεί πεθαίνει στις 8 Φεβρουαρίου 1851. Λίγες ημέρες πριν από τον θάνατό του, ο Frère Laurent δήλωνε στον Frère François, Γενικό Ηγούμενο, που ετοιμαζόταν να πάει στο Παρίσι για να ζητήσει τη νόμιμη άδεια για το Τάγμα που ο Ιδρυτής δεν είχε καταφέρει να αποκτήσει: «Μείνετε ήσυχος · όταν θα είμαι ψηλά στον ουρανό, μαζί με τον Πατέρα Champagnat, θα δείτε ότι θα κανονίσουμε αυτή την υπόθεση οι δυό μας». (Βίος, σελ. 266). Στον Frère Laurent οφείλουμε μια ωραία μαρτυρία σχετικά με τα πρώτα χρόνια του Τάγματος. Πράγματι, στα 1842, προκειμένου να απαντήσει στον Frère François, ο οποίος ζητούσε από όλους τους Αδελφούς να του στείλουν τη μαρτυρία τους ενόψει της συγγραφής της βιογραφίας του Ιδρυτή, ο Frère Laurent συνέταξε δύο σελίδες, που αποτελούν μια σύνοψη του πνεύματος που επικρατούσε στο La Valla ανάμεσα στους πρώτους Αδελφούς και που περιγράφουν με ακρίβεια

τη συμπεριφορά του Πατέρα Champagnat. Σε αυτό το έγγραφο διαβάζουμε μια φράση σχετική με την Παναγία που ο Ιδρυτής επαναλάμβανε συχνά: «Χωρίς Εκείνη δεν θα τα καταφέρναμε». Ευχαριστούμε, Frère Laurent, που μας κληροδότησε αυτό το «διαμάντι»!

FRERE SYLVESTRE (JEAN FELIX TAMET)

Ο Jean Félix Tamet γεννήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 1819 στο Valbenoîte, σε μια γειτονιά του Saint Etienne (Loire). Εισέρχεται στο Δοκίμιο της Notre-Dame de l'Hermitage στις 12 Μαρτίου 1831 σταλμένος από τον εφημέριό του. Μόλις είχε κλείσει τα δώδεκά του χρόνια. Φοράει το ένδυμα των Δοκίμων από τις 15 Αυγούστου. Ο ίδιος διηγείται πώς τον συνόδευσε ο Πατέρας Champagnat. Επισημαίνει «την ασύγκριτη υπομονή του, την πιο τρυφερή πατρική του αγάπη μαζί με μια ακλόνητη σταθερότητα, που διαμόρφωσαν τελικά τον χαρακτήρα μου που ήταν επιπόλαιος, ασταθής και έμοιαζε πολύ λίγο κατάλληλος για τη μοναχική ζωή». (*O Frère Sylvestre διηγείται για τον Μαρκελλίνο Champagnat*, Ρώμη 1992, σελ. 241). Δίνει τους πρώτους του όρκους, για τρεις μήνες, το 1832. Για έξι μήνες, τον επόμενο χρόνο. Στα 1835, για τρία χρόνια και στις 13 Σεπτεμβρίου 1843, για όλη του τη ζωή. Είναι 24 ετών.

Ο Frère Louis-Marie, μελλοντικός Γενικός Ηγούμενος, Διευθυντής στο La-Côte-Saint-André (Isère), βοηθάει τον νεαρό Frère Sylvestre να συνεχίσει την εκπαίδευσή του ως μοναχού και δασκάλου. Το 1840, όταν υφίσταται τον πειρασμό να εγκαταλείψει την κλήση του, γράφει στον Πατέρα Champagnat, ο οποίος, στην απάντησή του, τον καλεί να έλθει να τον συναντήσει στο l'Hermitage. Φθάνει εκεί στις 5 Ιουνίου. Ο Πατέρας βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση και τον δέχεται χωρίς να μπορεί να του μιλήσει. Ο Frère Sylvestre πρέπει να επιστρέψει χωρίς καθυστέρηση στο La-Côte-Saint-André. Την ώρα της αναχώρησής του, ο Frère Louis-Marie του δηλώνει: «Ο Πατέρας Ηγούμενος, πάνω στην κλίση του θανάτου, με παρακάλεσε να σας πω ότι πιστεύει απόλυτα στην κλήση σας» (*Frère Sylvestre*, σελ. 214 -215). Ο Frère François θα του επιβεβαιώσει αργότερα αυτά τα λόγια του Πατέρα Champagnat και ο Frère Sylvestre θα παραμείνει πιστός στην κλήση του.

Στα 1843, ο Frère Sylvestre έρχεται στο l'Hermitage για να διδάξει τους Αδελφούς που ετοιμάζουν το απολυτήριο στο Grange-Payre, ένα σχολείο για εσωτερικούς μαθητές που βρίσκεται στο Izieux. Ο Frère Avit διηγείται: « Καταργήθηκε το οικοτροφείο και ιδρύθηκε στη θέση του μια τάξη του Νέοι και παλαιοί Αδελφοί κεντρίζονταν από τον Frère Sylvestre. Όλοι έρχονταν να περάσουν τις Κυριακές στο l'Hermitage. Για να τους παρακινήσει, ο Frère Sylvestre είχε βάλει να τοποθετήσουν στο εντευκτήριο ένα όμορφο επιχρυσωμένο κάδρο. Εκεί έβαζε κάθε Σάββατο τις συνθέσεις των μαθητών του. Οι παλαιοί, που ήταν πάντα τελευταίοι, ενοχλήθηκαν. Συνεννοήθηκαν μεταξύ τους. Ο πίνακας έγινε κομμάτια και τα απομεινάρια πετάχτηκαν μια νύχτα Σαββάτου προς Κυριακή. Ο καθηγητής ειδοποίησε τον Frère Sylvestre από το πρωί. Ο χρονικογράφος περιγράφει τη μικρή έκρηξη που ακολούθησε. «έγιναν έρευνες χωρίς αποτέλεσμα · ο Frère Sylvestre κίνησε γη και ουρανό. Δεν έτρωγε, δεν έπινε και δεν κοιμόταν πια. Οι παλαιοί ήταν όμως ανήσυχτοι. Ο Frère Jean-Baptiste έφθασε τρεις ημέρες μετά. Είπε ότι οι παλαιοί ήταν τα δυνατά στελέχη του Τάγματος. Εκείνοι, καθώς δεν μάντευαν τη σκέψη του, θριαμβολογούσαν. Τοποθετήθηκαν ξανά στις θέσεις τους». Αυτό το γραφικό περιστατικό αποκαλύπτει έναν παιδαγωγό με αρκετά μικρή ευαισθησία. Αλλού, ο Frère Avit γράφει: «Ο Frère Sylvestre υπήρξε παθιασμένος καθηγητής όλη του τη ζωή, αλλά η μέθοδός του θα μπορούσε να είναι πιο πρακτική, πιο προσιτή στους μαθητές. Του άρεσε κυρίως να κάνει κατήχηση και κατάφερε να την κάνει μέχρι τέλους». (*Επιστολές, Ευρετήριο*, Ρώμη 1987, σελ. 478). Ο Frère Sylvestre πεθαίνει στο Saint-Genis-Laval στις 16 Δεκεμβρίου 1887, σε ηλικία 68 ετών, από τα οποία 56 στην κοινότητα. Είναι ένας από τους πρώτους Αδελφούς που εόρτασε τους «χρυσούς γάμους» της μοναχικής ζωής.

Το 1886, με την ευκαιρία της υποβολής της Υπόθεσης ανακήρυξης του Ιδρυτή σε Όσιο, ο Frère Théophile, Γενικός Ηγούμενος, ζητάει από όλους τους Αδελφούς να του στείλουν τις προσωπικές τους αναμνήσεις από τον Πατέρα Champagnat και να διατυπώσουν την άποψή τους για τον Βίο, που είχε γράψει το 1856 ο Frère Jean-Baptiste. Ο Frère Sylvestre επαινεί το έργο του Frère Jean-Baptiste και συγγράφει, από την πλευρά του, μια σύντομη βιογραφία, της

οποίας δίνει τις πηγές: τις προσωπικές του αναμνήσεις, τις συνομιλίες με τον Philippe Arnaud, ανηψιό του Ιδρυτή, επιπλοπιό στο l'Hermitage, τον Frère François, ο οποίος, όταν είχε αποσυρθεί στο l'Hermitage, «μας μιλούσε με κάθε ευκαιρία για τον Πατέρα Champagnat», τον Frère Louis-Marie, «με τον οποίο έκανα μαζί το Δοκίμιο · επιπλέον, υπήρξε για πολλά χρόνια ο Διευθυντής μου στο La-Côte-Saint-André, καθώς και τις αφηγήσεις που έχω ακούσει από το στόμα των Αδελφών που έζησαν με τον Πατέρα Champagnat και από τους οποίους πάνω από σαράντα ζουν ακόμη σήμερα» (Ο Frère Sylvestre διηγείται.... σελ. 74-75).

Στη σύντομη αναφορά του ο Frère Sylvestre αποκαλύπτει την ευαισθησία του συμπληρώνοντας την εικόνα του Ιδρυτή. Γράφει τα ακόλουθα λόγια: «Η επιβλητική εξωτερική εμφάνιση του Σεβαστού Πατέρα, ο οποίος με την πρώτη ματιά ενέπνεε το σεβασμό και κάποιον ίσως φόβο, δεν τον εμπόδιζε να είναι εύθυμος...» (σελ. 17). «Όταν προσευχόταν, είχε ένα ύφος τόσο σεβασμιο, τόσο ενεργητικό, μια προφορά τόσο καθαρή και τονισμένη, ώστε νιώθαμε όλοι να μας διαπερνάει... Με μια λέξη, δεν διάβαζε την προσευχή, αλλά την απήγγελλε με ζέση και κατανόηση». (σελ. 19-20). «Θυμάμαι ότι, όταν έκανα το Δοκίμιο, υπήρχαν δύο ηλικιωμένοι Αδελφοί, από τους οποίους ζητούσε να βάζουν, νομίζω σε δύο γεύματα, μισό λίτρο καθαρό κρασί παρά τη φτώχεια του σπιτιού. Έδινε επίσης ένα λίτρο καθαρό κρασί στον αρτοποιό, όταν έφτιαχνε το ψωμί» (σελ. 24). «Όταν μιλούσε για την Εκκλησία, την αποκαλούσε πάντοτε «Η Αγία Εκκλησία, η Μητέρα μας» (σελ. 26). «Ήθελε τόσο πολύ να ψάλλονται σωστά οι ύμνοι, ώστε, εκτός από το σχετικό μάθημα που έκανε κάθε μέρα με αυτό το σκοπό, απαιτούσε από αυτούς που έπρεπε να ψάλλουν μερικές φράσεις να ασκούνται μόνοι τους για να μην ενοχλούν τη χορωδία». (σελ. 28). «Τι ήταν αυτό που κήρυττε πιο συχνά; Την εμπιστοσύνη στον Θεό και την άπειρη ευσπλαχνία Του ή τον Ιησού Χριστό να υποδέχεται με ανοικτή αγκαλιά τον άσωτο υιό, βεβαιώνοντας ότι η σταθερή αφοσίωση σε αυτή την Καλή Μητέρα ένα ασφαλές σημείο προκαθορισμού της μοίρας, ακόμα και απέναντι στους πιο αμαρτωλούς». (σελ. 44)

Σταματάμε εδώ αυτά τα λίγα στοιχεία που συγκράτησε ο Frère Sylvestre , για να παραμείνουμε μέσα στο πλαίσιο της παρουσίας που ζητήθηκε. Τον ευχαριστούμε που τις φύλαξε στο μυαλό του και στην καρδιά του, πριν να μας τις μεταδώσει.